

ВАТИКАНСКАТА БИБЛИОТЕКА – КУЛТУРНАТА СЪКРОВИЩНИЦА НА СВЕТА

Трифон Николов

Пазини, Чезаре. Ватиканската библиотека : между миналото и бъдещето : Публ. лекция : 12 ноември 2008 г. / Соф. унив. „Св. Климент Охридски” и др. ; Прев. : Васил Атанасов – София, 2008. 16 с.

Създаването на Ватиканската библиотека е свързано с дълъг период от векове, който се простира от средата на V в. и продължава и до наши дни. Създателят на библиотеката е папа Николай V (Томазо де Парентучели), който е глава на Римокатолическата църква от 1447 до 1455 г.

Ватиканската библиотека съхранява редица документи, събирани през периодите на Късната античност, Средните векове и съвременността. Тя представлява дълга поредица от папски библиотеки. По този начин чрез тази невероятна приемственост се осигурява освен предаването на религиозни, духовни и богословски текстове, но и свидетелства за изключително важното присъствие и роля на папската институция в културния живот на Европа през Средните векове и Възраждането.

Още в първите години от основаването на библиотеката колекцията достига до 1200 тома. Това количество е наистина внушително, но още по-внушителен е характерът на колекцията. Важни за просъществуването и развитието на библиотеката са качествата на богослововите – всички са хуманисти, които са били и нейни библиотекари.

Съхраняването на ръкописи, написани не само на латински, но и на гръцки език, на еврейски, арамейски, персийски, етруски и много други езици, е съществена част от начинаеието, подето от папа Николай V. Негов основен помощник е бил Джовани Тортели, който е и един от най-компетентните елинисти сред хуманистите на Запада.

Гръцките раздели на Ватиканската библиотека включват: класически, имперски, патриаршески; научен; литургическа и агиографска литература; математика и много други.

Авторът на публичната лекция „Ватиканската библиотека: между миналото и бъдещето” монсеньор Чезаре Пазини е високо образована и авторитетна личност. Той е роден в Милано на 3 февруари 1950 г. Ръкоположен е за свещеник на 8 юни 1974 г. През 1977 г. завършва Папския институт за Изтока в Рим. След две години получава докторска степен по Църковни източни науки. От 1978 до 1989 г. преподава патология в Миланската семинария. След това от 1986 г. двадесет и една години е научен сътрудник на Амброзианската библиотека в Милано, като от 1995 г. е вицепрефект. От 2003 до 2007 г. съвместява и

дейността на директор в Академията свети Амвросий в Милано. На 25 юни 2008 г. е назначен от папа Бенедикт XVI за Префект на Ватиканската апостолическа библиотека.

Монсеньор Чезаре Пазини е и автор на редица публикации по византийска агиография и гръцка

палеография („Животът на свети Амвросий” – 1983 г.; „Агиографски инвентар на гръцките ръкописи в Амброзианската библиотека” 2003 г.; „Гръцки източници за свети Амвросий” – 1990 г.).

Той членува и в множество организации (Международната асоциация за патристични изследвания – AIPR; Научния комитет на Международния център Пий XI; Италианската асоциация за изследване на светците и агиографията – AISSCA).

Изключително високо ценен е превода на лекцията от Васил Атанасов, благодарение на който става възможно отпечатването на книгата на български език. Уменията на преводача са наистина невероятни, тъй като в лекцията се употребяват много специфични, а понякога и непреводими думи и изрази. В случая иде реч за един наистина брилянтен превод.

Книгата „Ватиканската библиотека: между миналото и бъдещето” е структурирана по много добър начин – в две основни части. Първата част е озаглавена „Миналото” (с. 4–11). Втората – „По начертания път” (с. 11–16). Тази опростена структура е много добра, защото дава възможност в два раздела – чрез кратки и ясни обяснения и история – да се добие представа точно за това, което авторът иска да предаде на читателите. Избегнати са затормозяващите, дългите и неясните изречения. В книгата е поместено само това, което е нужно – цялата лекция на епископ Пазини.

Рецензията на книгата дава възможност да се оцени работата на редица личности, като се започне от монсеньор Чезаре Пазини, преводача Васил Атанасов и се стигне до издателите.

Тази книга е нагледен пример как трябва да се работи и за в бъдеще. Трябва да се продължи дейността по издаване и на други лекции от колоритни и известни личности, независимо в каква сфера работят. Необходимо е този модел да се използва и в различните висши учебни заведения.

